

Vaiko branda mokyklai

*„Nepamirškite, kad esate svarbiausias savo
vaiko mokytojas.“
A.L.Beane*

Mokyklinė branda - tai protinis, emocinis ir socialinis vaiko brandumas

Bendras vaiko brandumas

Fizinis brandumas	Intelektinė branda	Socialinis brandumas	Nuostata ir pasirengimas tapti mokiniu
Fizinis išsivystymas	Intelektas	Savigarba	
Fizinis pasirengimas	Mąstymas	Savikontrolė	
Rankos pasirengimas rašyti	Kalba	Socialiniai įgūdžiai	
	Skaitymo įgūdžiai	Praktiniai įgūdžiai	
	Rašymo įgūdžiai	Adaptyvumas	
	Matematiniai vaizdiniai		

Protinė (intelektinė) branda:

- Mokėjimas susikaupti, išlaikyti dėmesį, logiškai mąstyti, įsivaizduoti, gana sklandžiai reikšti mintis.
- Brandus mokyklai vaikas smalsauja, klausinėja, tyrinėja aplinką, žiūrinėja knygas, vaikiškas enciklopedijas.
- Prasimano įvairių žaidimų: vaidina, groja, dainuoja, šoka, kuria, fantazuoja, tačiau skiria realybę nuo fantazijos.
- Gerai atpažįsta įprastus daiktus, vaizdus, juos įvardija.
- Supranta suaugusiųjų ir vaikų šneką, atsako į klausimus, padaro ko paprašytas.
- Moka teirautis, pasakoti, aiškinti, nupasakoti, nurodyti.
- Nori ir bando skaityti, rašyti.
- Turi supratimą apie formą, dydį, skaičius.
- Gali suskaičiuoti daiktus, skaitmenis susieti su daiktais.
- Moka grupuoti daiktus ir supranta tokias sąvokas, kaip „uogos, daržovės, baldai, miestai ir kt.“.
- Būsimasis pirmokas turėtų gerai kopijuoti linijas, figūras, ornamentus, iškirpti įvairius daiktus, spalvinti piešinius, laikantis linijų.
- Turėtų mokėti užsirišti, atsirišti batų raištelius, atsisegti, užsisegti sagas, suimti ir dėlioti smulkius daiktus.

Emocinė branda:

- Susidomėjimas mokykla, mokytojais, atsiradusi mokymosi motyvacija („aš noriu eiti į mokyklą“).
- Pasitikėjimas savimi.
- Pastangos valdyti savo emocijas. Įžeistas ar nuskriaustas pats bando ieškoti išeities, o ne bėga pas mamytę.
- Valdo savo spontaniškus norus dėl bendro žaidimo, veiklos. Nugali savo baimingumą, nedrąsumą.
- Planuoja laiką, gali pakomentuoti, ką padaręs, sutvarkyti darbo vietą.
- Dažniau užduotį atlieka iki galo nei meta nepabaigtą.

Socialinė branda:

- Tai poreikis bendrauti su kitais vaikais.
- Gebėjimas paklusti grupės interesams.
- Gebėjimas suprasti ir atlikti mokinio vaidmenį.
- Priešmokyklinio amžiaus vaikas žino ir pasako kas esąs - vardą, pavardę, kiek metų, žino gimimo dieną, kur gyvena.
- Jaučiasi esąs šeimos, grupės narys.
- Turi draugų kieme, darželyje, susidraugauja įvairiose situacijose.
- Noriai dalyvauja vaikų grupės veikloje: pokalbiuose, žaidimuose, šventėse.
- Žaisdamas gali ir vadovauti, ir paklusti bendraamžiui. Bendradarbiauja su kitais vaikais: kalbasi, tariasi, aiškinasi su kitais, ką ir kaip darys.

Labai svarbūs higienos, savitvarkos įgūdžiai ir užsigrūdinimas:

- Brandus mokyklai vaikas turi pats praustis, šluostytis, valyti dantis, apsirengti, nusirengti.
- Susitvarkyti savo kambarį, daiktus, žaislus, mokymosi reikmenis, susidėti savo daiktus į kuprinę, susitvarkyti savo darbo vietą.
- Susirasti įėjimą ir išėjimą iš mokyklos.
- Rasti kelią į mokyklą ir į namus.
- Pereiti gatvę.
- Atsirakinti buto duris.
- Svarbus ir geras vaiko fizinis išsivystymas, gera sveikata, tai užtikrina teisingas dienos režimo laikymasis, organizuotą fizinį lavinimą, rytinę mankštą, judrieji bei muzikiniai žaidimai, pasivaikščiojimai,, subalansuotas maitinimas.

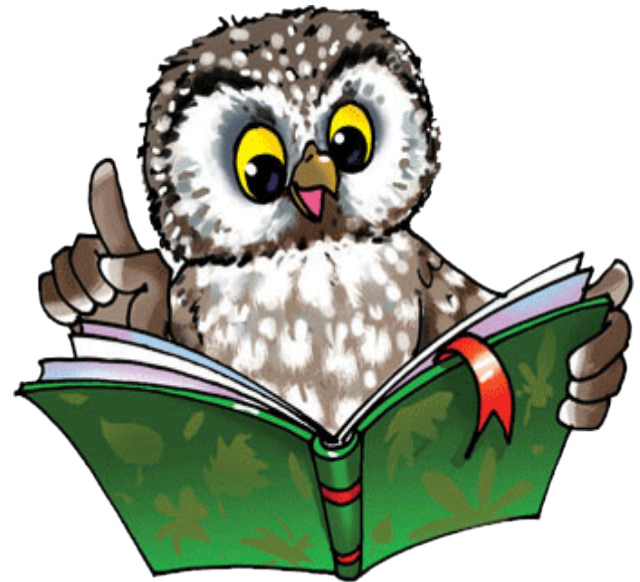
ena.
sių

Kaip ruošti vaiką mokyklai?

- Pasiūlykite vaikui kartu kurti pasakas, istorijas, mįsles, eilėraščius, inscenizuoti trumpus vaidinimus, viktorinas, spręsti kryžiažodžius.
- Per išvykas, pasivaikščiojimus reikėtų skatinti vaikus daugiau klausinėti, domėtis, kalbėti, klausytis.
- Atsakinėkite į visus vaiko klausimus, pasitelkdami vaikų enciklopedijas, gaublį ar žemėlapi.
- Skatinkite, kad pats vaikas pasakotų, kaip praėjo jo diena, aptartų matytą kino filmą.
- Žaiskite su konstruktoriais, dėlionėmis, šaškėmis, lavinančius kompiuterinius žaidimus.
- Pieškite, spalvinkite, braižykite su įvairiomis liniuotėmis, apvedžiokite trafaretus, karpykite, lipdykite, rašykite (įvairiomis priemonėmis ir įvairiuose popieriaus lapuose, sąsiuvinuose).
- Mokykite svarbiausių buities darbų, pvz., susitvarkyti savo kambarį, pasikloti lovą, apsirengti, nusirengti, išsivirti arbatos, pasišildyti maistą, išnešti šiukšles.
- Mokyklinį režimą – ankstų rytinį kėlimąsi – patartina imituoti savaitę – dvi iki mokyklos tuomet, jei vaikas neįpratęs anksti keltis.
- Jeigu vaikas nuo pat pirmos mokslo metų dienos savarankiškai vaikščios į mokyklą ir namo, reikia iš anksto parodyti ir aptarti kelią į mokyklą.

MOKINIO RINKINYS MOKYKLAI

- Pirmos klasės rašymo ir matematikos sąsiuviniai (po 4 vnt.)
- Rašalinis parkeris atvira plunksna, rašalo kapsulės;
- Du paprasti pieštukai;
- Liniuotė;
- Piešimo sąsiuvinis (storesniais plėšomais lapais);
- Spalvotas popierius (plonesniais ir storesniais lapais);
- Spalvoti pieštukai;
- Pastelinės kreidelės;
- Trintukas ir drožtukas;
- Dvipusiai flomasteriai;
- Akvarelė, guašas;
- Įvairaus pločio teptukų rinkinys;
- Indelis vandeniui;
- Plastilinas ir lentelė lipdymui;
- Žirklys;
- "Pieštukiniai" ir "PVA" klijai;
- Sportinė apranga.

Kiekvienas vaikas yra individualus ir skirtingas, kiekvienam reikia skirtingo laiko tam, kad prisitaikytų prie naujos situacijos.

Būkite kantrūs, palaikykite savo atžalą ne vien žodžiais, jam reikia ir jūsų švelnumo bei apkabinimo, tiesiog darykite tai nuoširdžiai.

Parengė pradinių klasių mokytoja Jolita Štūikienė.

